

kezetes és ásott is, kettőnek dongabélése volt. Mindkét kútból került elő 15. és 18. századi ép edény.

Feltártunk egy középkori külső kemencét, melynek teteje is volt. A tetőt tartó karók nyomait a kemence oldalában találtuk meg.

M. NEPPER IBOLYA – D. SZABÓ LÁSZLÓ

118. Debrecen, Széchenyi utca–Arany J. utca

(Hajdú-Bihar megye) B, Sza, H, Á, Kk

2005. május 17. és július 22. között végeztünk régészeti feltárást a területre tervezett Igazságügyi Negyed mélygarázsának területén. A 2300 m²-nyi területen 140 régészeti objektumot tártunk fel öt nagyobb korszakból.

A legkorábbi leletek a *késő bronzkori* Gáva-kultúra telepéről kerültek elő. A település a szomszédos telken, a Fellebbviteli Főügyészség és az Ítéltábla területén folytatódik.

A *császárkori szarmata* időszakból, a Kr. u. 3–4. századból származik az a körárok, amelynek É-i részét egy középkori árok, K-i, Ny-i és középső részét újkori házalapok semmisítették meg. A körárok megmaradt részéből valószínűsíthető, hogy külső átmérője kb. 15 m lehetett. Temetkezésre utaló nyomokat azonban a későbbi bolygatások miatt nem találtunk.

A 9. századból származik az ásatás egyetlen háza. A 290×340 cm alapterületű, földbe mélyített ház ÉNy-i sarkában egy kemencét, a másik három sarkában cölöplyukakat tártunk fel. A betöltésben talált kerámiához hasonló került elő a háztól kb. 10 m-re feltárt külső kemence platnijából is.

A 12–13. századra datálható leletek voltak több gödörben is, ami megerősíti azt a feltételezést, hogy az Árpád-kori Debrecen erre a területre is kiterjedt.

A legtöbb objektum és lelet a középkori és kora újkori Debrecen településéhez köthető. Feltártuk a szomszédos telken, a Fellebbviteli Főügyészség és az Ítéltábla területén folytatódó vízelvezető árokrendszer kb. 60 m-es részét, három faszerkezetes kutat, melyek betöltéséből több ép edény és egy cseréppersely is előkerült. Középkori házat nem találtunk, csak gazdasági jellegű építményeket: fabéléses vermeteket, külső kemencéket.

M. NEPPER IBOLYA – D. SZABÓ LÁSZLÓ

119. Debrecen, Széchenyi utca 22–26.

(Hajdú-Bihar megye) B, Sza, Á, Kk, Kú

2005. április 4. és május 4. között végeztünk régészeti feltárást a telkekre tervezett Ítéltábla építése előtt. Az 1790 m²-nyi területen több mint száz régészeti objektumot tártunk fel négy nagyobb korszakból.

A legkorábbi leletek a *késő bronzkori* Gáva-kultúra telepéről kerültek elő. A népesség emlékanyagát a szomszédos telken, a Fellebbviteli Főügyészség területén 2005 márciusában befejezett ásatáson észleltük először Debrecen területén.

A *császárkori szarmata* időszakból, a Kr. u. 2. századból származik egy temetkezés. Az É–D tájolású, jobb oldalára fordított, behajlított lábú jazig nőt gazdagon felékszerezték. Nyakában lunula függött, jobb csuklóján két ezüst karkötő volt. A sírgödörben mellé helyeztek tíz, gyöngyből készült karkötőt és nyakláncot. A női csontváz alatt egy kutya maradványait találtuk meg.

Több gödörből kerültek elő 13. századi kerámiatöredékek, ami azt bizonyítja, hogy az Árpád-kori Debrecen központjától távolabb is éltek már ebben az időszakban.

A legtöbb objektum és lelet a középkori és kora újkori (14–17. sz.) Debrecen településéhez köthető. Feltártunk kb. 100 m hosszan egy vízelvezető árokrendszert (főág, több mellékág, gyűjtőmedence) és hat faszerkezetes kutat. Közülük ötnek az alját is sikerült megtalálnunk. A kutakból több ép edény és egy nagyon jó állapotban megmaradt, tölgyfából faragott sulykoló is előkerült.

M. NEPPER IBOLYA – D. SZABÓ LÁSZLÓ

120. Debrecen, Toyota-Szalón

(Hajdú-Bihar megye) U

A Debrecenből Hajdúböszörménybe vezető főút szélén, a MOL kút melletti beruházás területén végeztünk 2005. április 18. és május 12. között kisebb megelőző feltárást.

A lelőhely a Tócsó-patak déli partján lévő magasabb területen lokalizálható neolitikus település periferiájaként értékelhető.

Az ásatás során összesen 15 objektumot tártunk fel, melyek közül 4 leletanyag hiányában nem volt keltezhető, 5 modern beásásnak bizonyult; 6 objektumot a középső neolitikus időszakra (Esztár-csoport?) keltezhetünk. Egy árokból, két nagyobb amorf és egy ovális agyaggyerő gödörből, valamint egy kerek tölcseresen szűkülő falú gödörből állt a kibontott neolitikus településrészlet. A telepobjektumok mellett előkerült egy KDK–NyÉNy tájolású, bal oldalára erősen zsugorított, rossz megtartású vázat tartalmazó sír is. Melléklet nélküli volt; a sírgödör Ny-i végében talált kerámiatöredékek valószínűleg csak másodlagosan kerültek bele.

Október 28-án az épület gázvezetékének fektetése során feltártunk egy – többnyire nagyméretű tárolóedények töredékeit tartalmazó – újabb középső neolitikus hulladékgyűjtőt.

DANI JÁNOS

121. Debrecen, Tócsó-part

(Hajdú-Bihar megye) Ó, Sza, Kk

2004. október 5. és november 30., valamint 2005. március 21. és május 10. között megelőző feltárást végeztünk az M354/2 sz. lelőhelyen. A feltárt terület Debrecentől É-ra, a Hajdúböszörménybe vezető 35. sz. út mellett, a Tócsó-patak Ny-i partján fekszik. A lehumuszolt 18 081 m²-nyi felületen 564 objektumot tártunk fel. A területen egy szarmata (római császárkori, Kr. u. 2–4. sz.) település emlékeit találtuk meg. Előkerültek különböző